

ISSN 0556-1590

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

22 и 23

Београд - 2023

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР – У ПРОСТОРИЈАМА ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

ИСПУЊАВАЊЕ НОВИХ ОБАВЕЗА У ВЕЗИ СА ЕЛЕКТРОНСКИМ АРХИВИРАЊЕМ ОД 1. ЈАНУАРА 2024. ГОДИНЕ

Уредба о јединственим техничко-технолошким захтевима и процедурама за чување и заштиту архивске грађе и документарног материјала у електронском облику („Службени гласник РС“, бр. 107/21 и 94/22 – у даљем тексту: Уредба о електронском архивирању) почиње да се примењује се од 1. јануара 2024. године. Одредбе ове уредбе обавезујуће су за пословне субјекте из приватног, као и за субјекте из јавног сектора који су ствараоци и/или имаоци архивске грађе и документарног материјала у електронском облику. Уредба о електронском архивирању приликом испуњавања обавеза субјеката из јавног и приватног сектора према надлежном јавном архиву предвиђа и коришћење апликације еАрхив и доноси значајан број нових захтева и промена у односу на досадашњи поступак архивирања.

ПРОГРАМ СЕМИНАРА

- Примена Уредбе о електронском архивирању од 1. јануара 2024. године – на кога се односи, шта захтева, које су нове обавезе субјеката из приватног и јавног сектора?
- Заштита и архивирање електронских докумената и дигитализованих докумената
- Обавезе субјеката из приватног сектора у вези са електронским архивирањем и апликацијом еАрхив
- Обавезе субјеката из јавног сектора у вези са електронским архивирањем и апликацијом еАрхив
- Подношење преписа архивске књиге надлежном јавном архиву
- Поуздано електронско чување – правила и процедуре
- Одговори на питања

Предавач: др Милан Неговановић

У просторијама Привредног саветника и преко интернет платформе Zoom	27. децембар 2023. године
Почетак у 9,00 часова	

Накнада за присуствовање семинару износи 9.000 динара (са ПДВ) за претплатнике, а 15.000 динара (са ПДВ) за лица која нису претплатници.

У износ накнаде укључена је и презентација предавача у PDF формату, као и право на одложено гледање снимка семинара. За полазнике који семинару присуствују у просторији Привредног саветника обезбеђено је послужење хране и пића.

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције еПродавница – Семинари.

Приликом пријављивања полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анђић, Споменка Бабић, Ивана Бараћ, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетич, др Тања Ђелић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, др Наташа Ковачевић, Милена Менковић, др Милан Неговановић, мр Живко Нешић, др Миленко Павловић, Милош Петровић, Бранка Радовић, Рада Радовић, Горан Савић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Милутин Срдић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић-Гавровић, мр Миливоје Цветановић и др Ратомир Ђировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 345.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Иван Антић, тел. 32-09-667

ЛЕКТОР

Саво Пешуг

ДИРЕКТОР И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

др Ратомир Ђировић, тел. 32-09-660, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСТИ

Давање поклона за новогодишње и божићне празнике – Весна Боровић	5
1. Поклони деци запослених радника	5
2. Организовање новогодишњег програма за децу	10
3. Поклони пословним партнерима	10
4. Поклони деци запослених код буџетских корисника	11
Царинска тарифа за 2024. годину – Надица Пантовић	12
Разлози за доношење Уредбе за 2024. годину	12
Комбинована номенклатура ЕУ за 2024. годину – CN2024	12
Основне карактеристике Уредбе за 2024. годину	14
Усаглашавање преференцијалних стопа за 2024. годину	19
Закључак	21

ПОПИС ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА

Годишњи попис имовине и обавеза на дан 31. децембра 2023. године – др Милан Неговановић	22
1. Законска обавеза вршења годишњег пописа	22
2. Организација годишњег пописа	23
3. Рокови и врсте пописа	24
4. Предмет пописа	25
5. Припреме за обављање пописа	26
6. Комисије за попис	27
7. Упутство за вршење пописа	28
8. Планови пописа	28
9. Пребијање мањкова и вишкова насталих по основу замене	29
10. Присуствовање ревизора попису	29
11. Извештај о извршеном попису	30
12. Одлука о усвајању извештаја о попису	31

Обрачун ПДВ на разлике утврђене по попису – др Петар Бабић	32
1. Мањак добара која су набављена после 1. јануара 2005. године	33
2. Мањак добара која су набављена пре 1. јануара 2005. године	34
3. Мањак добара који може да се правда вишом силом	34
4. ПДВ код замене сродних добара	37
5. Обрачун ПДВ на мањак добара	37
6. Унос података у Образац ПОПДВ по основу мањка	40
7. Порески третман вишка добара	41
Обрачун ПДВ на расход добара са посебним освртом на Норматив расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа ПДВ – др Петар Бабић	42
1. Нормативи за утврђивање расхода који су прописани Уредбом	43
2. Нормативи расхода које утврђује обвезник општим актом	45
3. Утврђивање расхода на који се не плаћа ПДВ у складу са Нормативом расхода или нормативом обвезника	47
4. Обавеза вршења пописа добара у току пореског периода	49
5. Расход добара услед више силе	50
6. Расход добара због истека рока трајања производа	51
7. Расход и унос података у Образац ПППДВ, односно Образац ПОПДВ	53
8. Примери када није реч о расходу из члана 4. став 4. тачка 3) Закона о ПДВ	53
Обрачун акцизе на мањак и расход производа – др Петар Бабић	55
1. Попис акцизних производа и достављање пописних листи Пореској управи до 31.01.2024. године	56
2. Мањак акцизних производа који је настао услед више силе	56
3. Расход акцизних производа на који се не плаћа акциза	56
4. Обрачун акцизе на мањак и расход акцизних производа	57
Примена рачуноводствених и пореских прописа приликом расходовања опреме и продаје отпадног материјала од расходоване опреме – Горан Лазовић	60
Усаглашавање потраживања и обавеза – Душан Поповић	68
Отпис (приходовање) обавеза – Весна Боровић	72
Застарелост потраживања и обавеза – Снежана Анџић	81
Застарелост права на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања – Тијана Павловић	92
Књижење резултата пописа код правних лица и предузетника – Иван Антић	96
1. Постројења и опрема	97
2. Материјал који се исказује у финансијском књиговодству	98
3. Материјал који се исказује у књиговодству трошкова и учинака	99
4. Недовршена производња и готови производи у складишту	99
5. Производи у продавници произвођача	100
6. Роба у складишту у промету на велико која се исказује само у финансијском књиговодству	101
7. Роба у складишту (у промету на велико) која се исказује у књиговодству трошкова и учинака	102
8. Роба у продавници која се исказује само у финансијском књиговодству	103

CIP – Каталогизација у публикацији,

Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћириновић, – Год. 1, бр. 1 (1952) –. – Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: //www.privsav.rs – Петнаестодневно

ISSN 0556–1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

9. Роба у продавници која се исказује у књиговодству трошкова и учинака -----	104
10. Књижење мањкова и вишкова код комисионара -----	104

РАЧУНОВОДСТВО

Могући начини организације рачуноводствених послова – др Милан Неговановић -----	105
1. Шта се подразумева под вођењем пословних књига и састављањем финансијских извештаја? –	105
2. За рачуноводствене послове је одговорно физичко лице у радном односу или ван радног односа код послодавца -----	106
3. Рачуноводствени послови се поверавају повезаном правном лицу чија претежна делатност није пружање рачуноводствених услуга и/или није уписано у Регистар пружалаца рачуноводствених услуга -----	108
4. Рачуноводствене послове обавља правно лице/предузетник уписан у Регистар пружалаца рачуноводствених услуга -----	112

ВРЕДНОСНИ ВАУЧЕРИ

Порески и рачуноводствени третман поклон-честитки (једнонаменских и вишенаменских вредносних ваучера) из угла купца поклон-честитки – Иван Антић -----	120
Једнонаменски вредносни ваучери -----	120
Вишенаменски вредносни ваучери -----	121
Књижење набавке и поклањања вредносних ваучера -----	122
Вредносни ваучери из угла Закона о порезу на доходак грађана -----	122

ПОРЕЗ И ДОПРИНОСТИ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Питања и одговори у вези са порезом на доходак грађана и доприносима за обавезно социјално осигурање – Никола Јеринић -----	124
1. Плаћање чланарина за запослене који су чланови професионалних удружења – зарада запослених или само трошак послодавца -----	124
2. Ангажовање члана привредног друштва као прокуристе – пореске обавезе и пријава у бази ЦРОСО -----	124
3. Размена удела за поједина основна средства између члана друштва и привредног друштва (порез на капитални добитак и остале пореске обавезе) -----	125
4. Поједине дилеме у вези са бонусима – општа правила за обрачун и исплату -----	126

ПРИВРЕДНА ДРУШТВА

Положај доо – ад са једним власником и као јединим или већинским власником контролисаних друштава – др Радомир Бусарац -----	127
Питања и одговори у вези са применом Закона о привредним друштвима и Закона о централној евиденцији стварних власника – Јелица Трнинић Шишовић и Сандра Тасић -----	131
1. Сопствене акције стечене у складу са чланом 282. став 3. тачка 4) и став 4. тачка 2) Закона о привредним друштвима, друштво је обавезно да расподели лицима утврђеним у одлуци о стицању у року од годину дана од дана стицања -----	131
2. Исплата добити члановима друштва с ограниченом одговорношћу врши се у складу са оснивачким актом тог друштва који је био на снази на дан доношења одлуке скупштине о расподели добити -----	132
3. Члановима друштва не може се извршити повраћај уплаћених, односно унетих улога, нити им се може платити камата на оно што су уложили у друштво -----	133
4. Наплата потраживања од привредног друштва које је брисано у поступку принудне ликвидације може се остварити пред надлежним органом у извршном поступку од лица које је било члан друштва -----	133
5. У Централну евиденцију стварних власника према важећим прописима, није могуће евидентирати стварног власника и по основу права гласа и по основу права власништва -----	134
6. Законом о Централној евиденцији стварних власника јасно је прописано да само оснивач у поступку оснивања Регистрованог субјекта електронским путем може извршити евидентирање стварног власника у Централну евиденцију (а не и пуномоћник оснивача) --	135

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Питања и одговори у вези са применом прописа о ПДВ – др Петар Бабић и Горан Лазовић	137
1. Префактурисање трошкова подношења тужбе	137
2. Промет реконструисаног стамбеног објекта	137
3. (Не)исправна напомена у авансном рачуну	138
4. (Не)обавезна напомена о замени сторнираног рачуна	138
5. Расход опасног отпада и обавеза обрачуна ПДВ	138
6. Књижно одобрење по основу враћања аванса купцу	138

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Годишњи попис имовине и обавеза код корисника јавних средстава – Весна Боровић	140
Повраћај неутрошених буџетских средстава Републике Србије у 2023. години – Весна Боровић	152
Питања и одговори из области буџетског рачуноводства – др Радомир Ћировић	155
1. Књижење лиценци за коришћење антивирусног програма код буџетског корисника	155
2. Књижење ситног инвентара који се описује 100% када се стави у употребу	155
3. Ванбилансна евиденција коју воде буџетски корисници	156
4. Књижење казни за неправилно паркирање службених возила	156
5. Стручне квалификације руководиоца рачуноводства на државном факултету	157
6. Рачуноводствено обухватање програма који се финансирају уз помоћ ЕУ	157
7. Књижење поправке крова и замене столарије на згради школе	158

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – Весна Боровић, др Милан Неговановић и мр Дејан Дабетић	159
1. Објављен је податак за утврђивање најниже и највише основице за обрачун социјалних доприноса у 2024. години	159
2. Државни и верски празници у јануару и фебруару 2024. године	159
3. Омогућено је пријављивање корисника портала ЦРОСО путем мобилне апликације ConsentID и потписивање докумената коришћењем потписа у клауду	160
4. Омогућено је потписивање и подношење електронских пореских пријава коришћењем мобилне апликације ConsentID и сертификата у клауду	160
5. Америчка компанија Meta (раније Facebook) уписала је пореског пуномоћника у Републици Србији	161
6. Техничке измене у систему електронских фактура – ажурирање 3.4.9	161
7. Измењен је уговор о избегавању двоструког опорезивања са Републиком Финском	162

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа	163
ПДВ	163
Фискализација	165
Порез на добит правних лица	166
Порез на доходак грађана	173
Рачуноводство	176

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић	179
--	-----

ДАВАЊЕ ПОКЛОНА ЗА НОВОГОДИШЊЕ И БОЖИЋНЕ ПРАЗНИКЕ

Уобичајено време када послодавци деци својих запослених, пословним партнерима, пензионерима, као и другим лицима која нису у радном односу код њих дају поклоне су предстојећи новогодишњи и божићни празници.

У наставку чланка подсећамо наше претплатнике на то да се пореске обавезе за давање новогодишњих и божићних поклона утврђују у зависности од тога коме, у којем облику, у којем износу и из којих средстава се врши њихова исплата, у складу са законском регулативом.

Поклони који се дају поводом празника могу да буду у роби и у новцу. Исплата за поклоне може да се врши из пословних средстава, средстава синдиката, као и из средстава хуманитарних, социјалних и других организација.

1. Поклони деци запослених радника

Према члану 119. став 2. Закона о раду утврђена је могућност да послодавац **деци запослених** старости до 15 година живота обезбеди поклон за Божић и Нову годину у вредности до неопорезивог износа. Према члану 105. Закона о раду, утврђено је да друга примања из члана 119. овог закона немају третман зараде, па се ова примања не сматрају зарадом.

Чланом 18. став 1. тачка 8) Закона о порезу на доходак грађана (у даљем тексту: ЗПДГ), прописано је да се порез на зараде на примања запосленог не плаћа по основу поклона деци запослених, старости до 15 година, поводом Нове године и Божића – до 12.544 динара годишње по једном детету. Прописани неопорезиви износ примењује се почев од 1. фебруара 2023. до 31. јануара 2024. године. Усклађивање неопорезивих износа из члана 18. ЗПДГ врши се годишњим индексом потрошачких цена у календарској години

која претходни години у којој се врши усклађивање. Усклађени износи примењују се првог дана наредног месеца по објављивању тих износа (усклађене износе објављује Влада).

Законом о раду дата је могућност послодавцу да предвиди давање поклона деци запослених до 15 година старости. Послодавац ова давања треба да уреди својим **општим актом или уговором о раду**. Послодавац својим општим актом или уговором о раду ова давања може да уреди и на другачији начин, како у погледу висине давања, тако и у погледу лица којима се дају поклони. Ако давање поклона није уређено општим актом или уговором о раду, **послодавац ово давање може реализовати на основу одлуке надлежног органа**. У том случају одлуком се дефинишу сви битни елементи: лица којима се дају поклони поводом празника, висина износа који се даје, начин давања, у новцу или у роби, исплата, односно плаћање из пословних средстава, или из средстава синдиката, и слично.

Давање поклона деци запослених у складу са Законом о раду (до неопорезивог износа) представља друга примања која немају третман зараде. Међутим, уколико се врши давање деци запослених у **већем износу од неопорезивог**, износ преко неопорезивог износа, према Закону о раду, сматра се зарадом, па се на тај износ плаћају порез и доприноси. При томе није значајно да ли се поклон даје у роби или у новцу. То значи да се деци запослених **једном годишње** може дати поклон у неопорезивом износу (до 12.544 динара) поводом Нове године и Божића, а да се то не сматра зарадом и да се на поклон не плаћају порез и доприноси на зараде. **У случају да се поклон даје детету запосленог које у моменту примања поклона има више од 15 година живота, укупан износ давања сматра се зарадом на коју се плаћају порез и доприноси.**

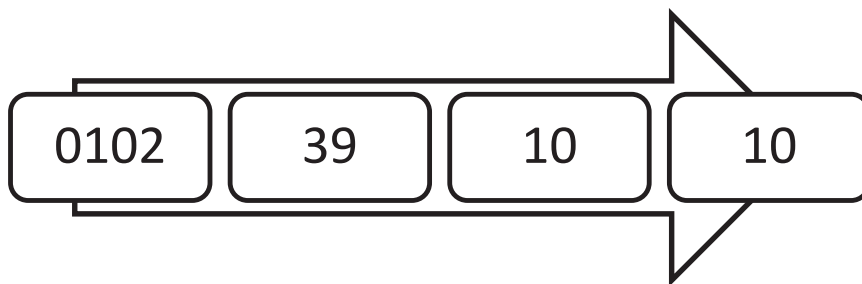
ЦАРИНСКА ТАРИФА ЗА 2024. ГОДИНУ

Царинска тарифа за 2024. годину прописана је Уредбом о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2024. годину (у даљем тексту: Уредба за 2024. годину), која је усвојена на седници Владе 20. новембра 2023. године.

Разлози за доношење Уредбе за 2024. годину

Разлози за доношење Уредбе за 2024. годину су следећи:

1. Усаглашавање номенклатуре са Комбинованом номенклатуром ЕУ за 2024. годину (CN2024);
2. Приказ преференцијалних стопа прописаних важећим споразумима о слободној трговини за 2024. годину у складу са новом номенклатуром, и
3. Унапређење превода текста наименовања ознака различитог нивоа.

Узимајући у обзир структуру националне тарифне ознаке, усаглашавање са CN2024 је имало утицаја на седму и осму цифру. Све то заједно довело је и до промена на националном нивоу (девета и десета цифра).

Комбинована номенклатура ЕУ за 2024. годину – CN2024

Комбинована номенклатура (*the Combined nomenclature*) Европске уније је тарифска и статистичка номенклатура ЕУ. Комбинована номенклатура ЕУ за 2024. годину прописана је Уредбом о спровођењу ЕУ број 2023/2364 (*the Commission Implementing Regulation (EU) No 2023/2364 of 26 September 2023 amending Annex I to Council Regulation (EEC) No 658/87 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff*), објављеној у „Службеном листу ЕУ“

од 31. октобра 2023. године, која ће бити у примени од 1. јануара 2024. године.

Електронска верзија (pdf фајл) на енглеском језику може се видети на сајту EURLEX, на свим званичним језицима држава чланица ЕУ (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202302364).

Комбинована номенклатура ЕУ садржи и даље разрађује ХС номенклатуру Светске царинске организације, прописану Међународном конвенцијом о Хармонизованом систему назива и шифарских ознака роба (HS2022), која обухвата:

- ознаке до нивоа шест цифара, односно:
 - тарифне бројеве („tariff headings“) који представљају четворцифрену ознаку, која указује на положај тог тарифног броја у оквиру конкретне главе,

ГОДИШЊИ ПОПИС ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 2023. ГОДИНЕ

1. Законска обавеза вршења годишњег пописа

Годишњи попис имовине и обавеза на крају 2023. године врши се у складу са одредбама Закона о рачуноводству и на основу одредаба Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Службени гласник РС“, бр. 89/2020 – у даљем тексту: Правилник о попису).

Правилник о попису (који је донет на основу важећег Закона о рачуноводству) по први пут се приме-

њивао приликом састављања годишњих финансијских извештаја са стањем на да 31.12.2021. године.

У овом чланку даћемо основне напомене у вези са процедуром спровођења обавезног годишњег пописа у складу са важећим прописима. Чланак смо знатно скратили у односу на прошле године из тог разлога што не добијамо значајан број питања у вези са пописом, из чега закључујемо да је ова проблематика читаоцима углавном позната и не захтева опширнија објашњења.

Обавештавамо претплатнике Привредног саветника да смо на сајту www.privsav.rs у делу за претплатнике – **Кориснички панел / За преузимање** објавили примере следећих нормативних аката у вези са пописом:

- Одлука о образовању комисија за попис имовине и обавеза;
- План рада комисије за попис;
- Извештај о извршеном попису на дан 31. децембра 2023. године;
- Одлука о усвајању Извештаја о попису имовине и обавеза на дан 31. децембра 2023. године, и
- Контролна листа за попис имовине, залиха робе и потраживања у складу са Законом о инспекцијском надзору (ову контролну листу пословни субјекти могу користити за самопроверу испуњавања обавеза у вези са пописом и сами помоћу бодовања проценити ризик од неправилности током пописа).

Чланом 20. став 2. *Закона о рачуноводству*, прописано је да **правно лице, односно предузетник врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године.**

Ако обвезник не попише имовину и обавезе у складу са наведеном одредбом члана 20. Закона, чланом 52. ст. 1. тачка 12) Закона о рачуноводству прописана је казна за привредни преступ за правно лице од 100.000 до 3.000.000 динара, а за одговорно лице у правном лицу казна од 20.000 до 150.000 динара. Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се за пре-

кршај предузетник ако не изврши годишњи попис имовине и обавеза (члан 58. Закона о рачуноводству).

Чланом 1786 *Закона о пореском поступку и пореској администрацији*, прописане су казне за поступање супротно правилима пословања прописаних пореским законом, и то:

– за **невршење пописа прописаних пореским законом** казниће се за прекршај новчаном казном у износу од 100.000 до 2.000.000 динара порески обвезник правно лице, одговорно лице у правном лицу новчаном казном од од 10.000 до 100.000 динара, а предузетник новчаном казном од 50.000 до 500.000 динара (став 1. члана 1786 ЗПППА);

ОБРАЧУН ПДВ НА РАЗЛИКЕ УТВРЂЕНЕ ПО ПОПИСУ

На мањак опреме, инвентара, материјала, готових производа, робе и других добара (у даљем тексту: добара) по попису за 2023. годину, ПДВ се обрачунава у складу са:

– Законом о ПДВ („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 92/23);

– Правилником о ПДВ („Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 96/23 – у даљем тексту: Правилник).

У складу са чланом 4. ст. 4. и 5. Закона о ПДВ и са чланом 8. став 2. Правилника, обвезник који утвр-

ди мањак добара, осим мањка који се може правдати вишом силом или на други прописани начин (елементарна непогода, крађа, саобраћајни удес и др.), утврђен на основу акта надлежног органа, односно организације (у даљем тексту: мањак услед више силе), обрачунава ПДВ јер се овај мањак добара сматра сопственом потрошњом, која је предмет опорезивања ПДВ, под условом да је обвезник по основу набавке тих добара имао право на одбитак претходног пореза у потпуности или сразмерно.

Обавезу обрачуна ПДВ има обвезник који по извршеном попису утврди мањак свих добара која је набавио, односно увезао:

– почев од 1. јануара 2005. године, **ако је** приликом набавке тих добара **имао право на одбитак претходног пореза** у потпуности или сразмерно, независно од тога да ли је искористио право на одбитак претходног пореза, осим мањка услед више силе;

– пре 1. јануара 2005. године, осим мањка услед више силе;

ПДВ не обрачунава обвезник који по попису утврди мањак добара:

– **који може да се правда вишом силом или на други прописани начин** (елементарна непогода, крађа, саобраћајни удес и др.), а који је утврђен на основу акта надлежног органа, односно организације;

– **ако** приликом набавке тих добара **није имао право на одбитак претходног пореза.**

Обвезници који врше искључиво промет добара и услуга из члана 25. Закона о ПДВ (нпр., здравствене установе, образовне установе и др.), за који¹ је прописано пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, а пописом утврде мањак добара која су набавили или увезли почев од 1. јануара 2005. године, не обрачунавају ПДВ јер ови обвезници приликом набавке добара нису имали право на одбитак претходног пореза. Међутим, и ови обвезници, на

мањак добара која су набавили, односно увезли пре 1. јануара 2005. године, тј. ранијих година, обрачунавају ПДВ, осим на мањак добара који може да се правда вишом силом или на други прописани начин.

Обвезник који поред промета добара и услуга без права на одбитак претходног пореза из члана 25. Закона о ПДВ, врши и промет добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза, на мањак добара, осим мањка услед више силе или на други прописани начин, обрачунава ПДВ, уколико је имао право на сразмерни одбитак претходног пореза.

¹ Без обзира на то да ли су добра набављена, односно стечена пре или после 1. јануара 2005. године.

ОБРАЧУН ПДВ НА РАСХОД ДОБАРА СА ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА НОРМАТИВ РАСХОДА (КАЛО, РАСТУР, КВАР И ЛОМ) НА КОЈИ СЕ НЕ ПЛАЋА ПДВ

Уредбом о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа ПДВ („Службени гласник РС“, бр. 124/04 – у даљем тексту: Уредба), утврђена је количина расхода (кало, растур, квар и лом, у даљем тексту: расход) на који се у смислу члана 4. став 4. тачка 3) Закона о ПДВ, не плаћа ПДВ. Према члану 2. Уредбе, расходом се сматрају губици који настају при манипулацији добрима, као последица природних утицаја, технолошког процеса или као последица предузимања неопходних радњи у поступку производње и промета добара.

Сходно одредбама Уредбе, ПДВ се не плаћа на расход до количине утврђене:

– према нормативу за утврђивање расхода који је прописан Уредбом (у даљем тексту: Норматив расхода), који се изражава у проценту од количине добара која је у одређеном пореском периоду набављена, прерађена, произведена или продата;

– према нормативу обвезника, уколико одређена добра нису обухваћена Нормативом расхода;

– на расход настао услед дејства више силе у количини утврђеној актом осигуравајуће организације, односно актом надлежног државног органа за процену штете;

– на расход настао због протекла рока трајања производа, под условом да је рок трајања одштампан на производу или на други начин одређен од стране произвођача и ако је при утврђивању расхода био присутан представник Пореске управе. Ако се представник Пореске управе у року од пет дана од дана подношења захтева не одазове позиву обвезника, ПДВ се не плаћа на количине исказане у записнику обвезника.

Према члану 4. став 4. Закона о ПДВ, са прометом добара уз накнаду изједначава се:

1) узимање добара која су део пословне имовине пореског обвезника за личне потребе оснивача, власника, запослених или других лица (мањак);

2) сваки други промет добара без накнаде;

3) исказани расход (кало, растур, квар и лом) изнад количине утврђене актом који доноси Влада Републике Србије.

У складу са наведеним, мањак се опорезује по основу тачке 1) – као сопствена потрошња, а кало, растур, квар и лом по основу тачке 3) – у случајевима када прелази износ утврђен одговарајућим актом. Према томе, за опорезивање кала, растура, квара и лома и мањка, важе различита правила која су регулисана различитим подзаконским актима, и то мањак (који је регулисан одредбама Правилника о ПДВ) и расход – Уредбом.

Са друге стране, кало, растур, квар и лом дефинишу на следећи начин: кало (губитак на тежини, обиму или површини робе, условљен испаравањем, сушењем, скупљањем, смрзавањем, топљењем течности која чини саставни део њене супстанце, нпр. губитак тежине код воћа); растур (губитак услед расипања приликом руковања робом која се углавном налази у расутом стању, нпр. апетисани, пасуљ, пиринач и друго поврће у ринфузи); квар (губитак услед оштећења робе, који доводи до њене неисправности – физичке, хемијске, биолошке и сл., због чега постаје неупотребљива или јој се квалитет погоршава, нпр. месо и месне прерађевине); лом (губитак услед физичког оштећења робе која је по својој природи ломљива, при којем се она раздвојила на делове или је од ње откинут неки део или је дошло до напрснућа, нпр. производи у стакленој амбалажи). По правилу, расходом по основу кала, растура, квара и лома сматрају се губици који настају при манипулацији добрима, као последица природних утицаја, технолошког процеса или као последица предузимања неопходних радњи у поступку производње и промета добара. Другим речима, кало, растур, квар и лом су иста ствар – уобичајени губитак при манипулацији добрима, који се различито назива у зависности

ОБРАЧУН АКЦИЗЕ НА МАЊАК И РАСХОД ПРОИЗВОДА

На мањак и расход акцизних производа који се утврди одлуком о попису за 2023. годину, обрачунава се и плаћа акциза у складу са:

– Законом о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 22/01, . . . и 75/23);

– Правилником о начину обрачунавања и плаћања акцизе, врсти, садржини и начину вођења евиденције, достављања података и подношења пореске пријаве („Службени гласник РС“, бр. 3/05, . . . и 48/18);

– Уредбом о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа акциза („Службени гласник РС“, бр. 137/04, . . . и 119/17).

Према члану 21. став 2. тач. 3) и 4) Закона о акцизама, обавеза обрачуна акцизе настаје приликом:

– исказивања мањка производа у акцизном складишту, осим мањка који може да се правда вишом силом;

– исказивања расхода (кало, растур, квар и лом) у акцизном складишту, изнад количине која је утврђена Уредбом о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа акциза – у даљем тексту: Уредба.

Према члану 2. Закона о акцизама, **акцизом се опорезују следећи производи:**

1) деривати нафте;

2) биогорива и биотечности;

3) дуванске прерађевине, укључујући и дуванске прерађевине које се при употреби греју али не сагоревају;

3а) никотинске врећице;¹

4) алкохолна пића;

5) кафа;

6) течности за пуњење електронских цигарета;

7) електрична енергија за крајњу потрошњу;

8) природни гас за крајњу потрошњу.²

Акциза се не плаћа на:

– мањак акцизних производа који се на основу одговарајуће документације сматра мањком насталим услед више силе;

– расход акцизних производа који се у складу са Уредбом сматра дозвољеним расходом;

– сваки мањак и расход акцизних производа у продавници, магацину, складишту и другом објекту који се налазе ван производног погона (осим мањка и расхода акцизних производа у акцизном складишту и царинском складишту).

Осим наведених изузетака, **на мањак и расход акцизних производа у објектима ван производног погона (осим акцизних производа у акцизном складишту и царинском складишту), акциза се не обрачунава**, јер је обрачуната приликом испоруке производа из производног погона.

Подсећамо на то да произвођач који нема акцизну дозволу, обрачун акцизе врши приликом сваког отпремања акцизних производа из производног погона (испоруке купцу, отпремања у сопствено складиште на другој локацији, испоруке сопственој продавници и свако друго отпремање), осим производа за које је у члану 19. Закона о акцизама прописано ослобођење од плаћања акцизе.

Произвођач који има акцизну дозволу, обрачун акцизе врши у свим случајевима отпремања акцизних производа из акцизног складишта, осим отпремања у сопствено друго акцизно складиште, односно у царинско складиште отворено у складу са царинским прописима.

Према томе, произвођач обрачунава акцизу на мањак деривата нафте, биогорива и биотечности, ду-

¹ Обавеза по основу акцизе на никотинске врећице примењује се почев од 1. јануара 2024. године.

² Обавеза по основу акцизе на природни гас примењује се почев од 1. јануара 2025. године.

ПРИМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ И ПОРЕСКИХ ПРОПИСА ПРИЛИКОМ РАСХОДОВАЊА ОПРЕМЕ И ПРОДАЈЕ ОТПАДНОГ МАТЕРИЈАЛА ОД РАСХОДОВАНЕ ОПРЕМЕ

У извештају о попису на крају пословне године, код појединих привредних субјеката садржане су и одлуке надлежног органа о расходувању опреме која више не може да служи за обављање делатности због тога што је дотрајала или оштећена, односно неупотребљива. Ради се, заправо, о престанку признавања опреме у пословним књигама привредних субјеката услед чињенице да се не очекују будуће економске користи од коришћења или отуђења те опреме.

Књиговодствена вредност одређене ставке некретнине, постројења или опреме престаје да се признаје:

(а) у тренутку отуђења; или

(б) када се не очекују будуће економске користи од њене употребе или отуђења.

У пракси се након доношења одлуке о расходувању опреме даље одлучује да се расходувана опрема:

- прода као отпад (што је најчешћи случај) или као опрема (изузетно ретко);

– до даљег задржи у власништву привредног субјекта;

– поклони;

– преда на уништавање.

Сам чин расходувања опреме (у рачуноводственом смислу) не представља промет у смислу чл. 3. и 4. Закона о ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон о ПДВ), па по том основу не настаје обавеза обрачунавања ПДВ, што је потврђено и мишљењем МФИН бр. 413-00-3614/2010-04 од 13.01.2011. године, чији део од значаја гласи:

„У складу са наведеним законским одредбама, **отпис (расход) добара који се врши у складу са прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија, није предмет опорезивања ПДВ. Међутим, ако се тако отписана (расходувана) добра дају без накнаде, ПДВ се обрачунава по прописаној пореској стопи и плаћа у складу са Законом о ПДВ, под условом да ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може да се одбије**

у потпуности или сразмерно када је реч о добрима набављеним од 1. јануара 2005. године, док се наведени услов не примењује у случају набавке добара закључно са 31. децембром 2004. године.“

Међутим, у одређеним случајевима може постојати обавеза исправке одбитка претходног пореза.

Када обвезник ПДВ, који је остварио право на одбитак претходног пореза по основу набавке опреме за вршење делатности, врши њен промет као опреме, а не као отпада, он нема обавезу да изврши исправку одбитка претходног пореза у случају:

1) када је реч о промету опреме са правом на одбитак претходног пореза (што укључује и поклањање, тј. промет без накнаде када постоји право одбитка претходног пореза), или

2) преноса имовине или дела имовине из члана 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ.

У складу са чланом 153. став 1. Правилника о ПДВ („Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 96/23 – у даљем тексту: Правилник о ПДВ), **опремом за вршење делатности сматра се добро појединачне вредности од најмање 500.000 динара, без ПДВ, које има карактер опреме, чији је век дужи од 1 године, а које се користи или ће се користити за обављање делатности.**

У осталим случајевима (када се врши промет расходуване опреме у виду отпада, или када се расходувана опрема задржава у власништву привредног субјекта, или се предаје на уништавање), услови прописани одредбама члана 32. став 3. Закона о ПДВ нису испуњени и у том случају **може** постојати обавеза исправке одбитка претходног пореза.

Напомињемо, када се врши **промет на мало** (у смислу прописа о ПДВ и прописа о фискализацији) расходуване опреме, постоји обавеза његовог евидентирања преко електронског фискалног уређаја и издавања фискалног рачуна (примера ради, када се одређена расходувана опрема продаје ван малопро-

УСАГЛАШАВАЊЕ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

1. Обавеза усаглашавања

Обавеза усаглашавања потраживања и обавеза прописана је чланом 22. Закона о рачуноводству. Наиме, ставом 1. поменутог члана Закона прописано је да су правна лица и предузетници **дужни да пре састављања финансијских извештаја усагласе међусобна потраживања и обавезе, што се доказује одговарајућом исправом.**

Према нашем мишљењу, поменута одредба није прецизно написана, будући да наводи на погрешан закључак да поверилац и дужник имају обавезу да отклоне све несугласице по питању међусобних потраживања и обавеза, што није тачно.

Наведено произлази из одредбе члана 22. став 4. Закона, којом је прописано да су правна лица и предузетници који састављају финансијске извештаје дужни да у Напоменама уз финансијске извештаје (у даљем тексту: Напомене) обелодане податке у вези са неусаглашеним потраживањима и обавезама, што имплицира да они могу остати неусаглашени. Додатно, Законом није прописана казна за неусаглашавање међусобних потраживања обавеза, већ само за неиспуњење обавезе правног лица да **иницирања** усаглашавање достављањем стања неплаћених рачуна дужнику, као и за необелодањивање неусаглашених потраживања и обавеза у Напоменама (о чему ће бити више речи у наставку).

Сходно наведеном, иако је сам чин усаглашавања међусобних потраживања и обавеза прописан као обавеза, ово треба разумети на начин да правна лица и предузетници имају обавезу да предузму радње чији је циљ усаглашавање међусобних потраживања и обавеза (пре свега достављање списка неплаћених обавеза од стране повериоца дужнику). При томе, уколико и након покушаја усаглашавања одређена потраживања и обавезе остану неусаглашени, постоји обавеза њиховог обелодањивања у Напоменама.

2. Време усаглашавања

Као што је у уводном делу наведено, Закон прописује обавезу усаглашавања међусобних потраживања и обавеза **пре састављања финансијских извештаја**, али не прецизира датум када се усаглашавање мора извршити. То може бити било који датум који **претходи датуму састављања финансијских извештаја.**

Међутим, напомињемо да је неопходно да то буде пре почетка пописа, с обзиром на то да је чланом 12. *Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем* прописано да се попис финансијских пласмана, потраживања и обавеза врши према стању у пословним књигама, **под условом да је њихово усклађивање са дужницима и повериоцима извршено најмање једном годишње и да о томе постоји веродостојна исправа.**

Када је реч о датуму на који је потребно извршити пресек стања потраживања и обавеза за потребе усаглашавања, овај датум, такође, није прописан Законом. Према нашем мишљењу, ово питање потребно је уредити интерним актом о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

Међутим, иако Закон дозвољава да се усаглашавање међусобних потраживања и обавеза врши са стањем на било који датум у току пословне године, потребно је настојати да се усаглашавањем обухвати што дужи временски период, јер ће у том случају прецизност самог усаглашавања бити већа, а самим тим и објективност финансијских извештаја (што је нарочито значајно код обвезника ревизије). С друге стране, потребно је оставити довољно времена да се поступак усаглашавања благовремено спроведе.

Уколико би, нпр., пресек стања био извршен на дан 30.11.2023. године, свим дужницима требало би доставити списак неплаћених рачуна који су издати до овог датума, са захтевом да се у року предвиђеном рачуноводственом политиком друштва изјасне да ли су сагласна са достављеним списком.

ОТПИС (ПРИХОДОВАЊЕ) ОБАВЕЗА

Застареле обавезе утврђене пописом потребно је отписати у корист прихода како би финансијски извештаји били реални и објективни. Међутим, уколико застарелу обавезу правно лице има намеру да у будућности ипак измири, такву обавезу неће да отписује, јер сам чин застарелости не значи да обавеза не може да се испуни, већ да правно лице, са позивом на застарелост, може да одбије испуњење обавезе. О застарелости потраживања и обавеза дат је посебан чланак у овом броју часописа. Понекад до отписа обавеза може доћи и пре наступања застарелости, као што је то случај код опроста дуга. У пракси постоје и случајеви када поверилац не покрене судски спор за наплату доспелих потраживања од дужника, а у међувремену је брисан из регистра АПР. У сваком случају, отпис обавеза резултира смањењем задужености и доводи до повећања прихода, а тиме и до смањења губитка, односно повећања добитка по завршном рачуну. Не треба заборавити да овако утврђени приходи правног лица такође улазе у пореску основицу, односно подлежу опорезивању порезом на добит. Такви приходи представљају остале приходе и у билансу успеха посебно се исказују у односу на приходе од продаје. Корисницима финансијских извештаја то је важна информација из које је видљиво колико прихода потиче из редовне пословне активности (продаја добара односно услуга), а колико из осталих пословних догађаја.

1. РАЧУНОВОДСТВЕНИ АСПЕКТ ОТПИСА ОБАВЕЗА

Одредбама члана 20. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 73/19 и 44/21) прописана је обавеза за правна лица, односно предузетнике да изврше попис имовине и обавеза и ускладе стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године. Усклађивање промета и стања главне књиге са дневником и помоћних књига са главном књигом

врши се пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја. Дакле, попис је потребан како би финансијски извештаји фер и истинито приказали финансијски положај и успех правног лица, односно предузетника. Фер презентација финансијских извештаја захтева веран приказ ефеката трансакција и других пословних догађаја у складу са критеријумима признавања имовине, обавеза, прихода и расхода.

Када је реч о критеријумима за признавање обавеза, они су за МРС/МСФИ дефинисани у тачки 4.46 концептуалног оквира за припремање и приказивање финансијских извештаја, где је уређено да се *обавеза признаје у билансу стања када је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити последица садашње обавезе и када се износ по ком ће се измирење извршити може поуздано одмерити.*

Такође, у складу са параграфом 2.39 МСФИ за МСП „*ентитет треба да призна обавезу у извештају о финансијској позицији када:*

а) ентитет има обавезу на крају извештајног периода као резултат прошлог догађаја,

б) када је вероватно да ће се од ентитета захтевати да изврши трансфер средстава која садрже економске користи приликом измирења, и

ц) када се износ измирења може поуздано одмерити.“

Чланом 35. Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Службени гласник РС“, бр. 89/20 – у даљем тексту: Правилник за микро правна лица) прописано је да се *обавеза признаје када је извесно да ће због исплате садашње обавезе, доћи до одлива ресурса пословног субјекта и када се износ за њену исплату може поуздано измерити.*

ЗАСТАРЕЛОСТ ПОТРАЖИВАЊА И ОБАВЕЗА

За утврђивање реалног финансијског резултата у билансу успеха и реалног стања потраживања и обавеза у билансу стања на крају пословне године, неопходно је да се оцени и утврди бонитет потраживања и обавеза из аспекта њихове наплативости, што представља основни задатак пописне комисије која врши годишњи попис ових билансних позиција.

Наиме, имајући у виду чињеницу да за застарело потраживање, односно обавезу дужник увек може истаћи приговор застарелости, чиме то потраживање постаје ненаплативо и судским путем, неопходно је да у пословним књигама такво потраживање буде отписано или исправљено.

Застарелост потраживања и обавеза уређена је следећим прописима:

- Законом о облигационим односима;
- Законом о пореском поступку и пореској администрацији;
- Законом о привредним друштвима;
- Законом о меници;
- Законом о раду;
- Законом о стечају.

1. РОКОВИ ЗАСТАРЕЛОСТИ ПРЕМА ЗАКОНУ О ОБЛИГАЦИОНИМ ОДНОСИМА

Најзначајнија питања у вези са застарелошћу уређена су одредбама чл. 360. до 393. Закона о облигационим односима.

Чланом 360. Закона о облигационим односима прописано је да са застарелошћу престаје право на то да се захтева испуњење одређене обавезе. Према тим одредбама, застарелост наступа кад протекне законом одређено време у којем је поверилац могао да захтева испуњење обавезе.

Рок застарелости почиње да тече првог дана после дана кад је поверилац имао право да захтева испуњење обавезе (доспело потраживање, односно

обавеза), ако законом у појединим случајевима није другачије одређено.

Застарелост наступа истеком последњег дана законом одређеног времена. Законске одредбе о роковима застарелости су императивне и не могу да се мењају вољом странака, нити да се утврђују краћи или дужи рокови од рокова утврђених законом. Према томе, уговором или другим правним послом, не може да се прописује прекид тока застарелости, нити се дужник може одрећи рока застарелости пре него што протекне законом прописано време застарелости.

Међутим, када су у питању потраживања и обавезе за које је уговором прописан рок доспелости за плаћање, постоји могућност да се променама уговореног рока плаћања (анексом уговора) промени и рок од којег почиње да тече застарелост.

Осим тога, треба имати у виду да се застарела обавеза може испунити, па уколико то учини, дужник касније нема право да захтева повраћај плаћеног износа, чак ни када није знао да је обавеза застарела.

Споредна потраживања, као што су потраживања камата, плодова, трошкова, уговорне казне и сл., застаревају кад застари и главно потраживање.

За поједине врсте потраживања и обавеза Законом о облигационим односима прописани су различити рокови застарелости, од једне до десет година.

1.1. Општи рок застарелости

Према члану 371. Закона о облигационим односима, прописан је општи рок застарелости од десет година за потраживања, ако законом није одређен неки други рок застарелости.

То практично значи да у свим случајевима када Законом о облигационим односима или било којим другим законом није уређен посебан рок застарелости за поједине врсте потраживања и обавеза, примењује се општи **рок застарелости од 10 година**.

ЗАСТАРЕЛОСТ ПРАВА НА УТВРЂИВАЊЕ И НАПЛАТУ ПОРЕЗА И СПОРЕДНИХ ПОРЕСКИХ ДАВАЊА

Закон о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/02, . . . и 138/22 – у даљем тексту: ЗПППА) регулисао је застарелост права на утврђивање и права на наплату пореза и других споредних пореских давања.

Застарелост представља губитак неког овлашћења насталог услед протека времена. У смислу ЗПППА, застарелост представља губитак овлашћења надлежног органа да наплати утврђени порез или губитак овлашћења да утврди порез. За наступање застарелости битни су: почетак тока застарелости, застој застарелости, прекид рока застарелости, наступање застарелости, као и урачунавање времена претходника. Ови елементи уређују се законом.

Чланом 2. ЗПППА уређено је да се овај закон примењује на све јавне приходе које наплаћује Пореска управа, а према члану 2а овај закон примењује се и на порез и споредна пореска давања које на основу закона наплаћује јединица локалне самоуправе. Споредним пореским давањима сматају се камате по основу доспелог, а неплаћеног пореза и трошкови поступка принудне наплате пореза.

Застарелост јавних прихода и споредних пореских давања утврђује се у складу са ЗПППА. Наиме, одредбом члана 192. ЗПППА уређено је да почетком примене тог закона престају да важе одредбе пореских закона којима је била уређена застарелост сваког појединог пореза. Према томе, од 1. јануара 2003. године, застарелост пореза на добит предузећа, акциза, ПДВ, пореза на доходак грађана, пореза на имовину и других јавних прихода, као и споредних пореских давања, утврђује се према одредбама ЗПППА, и то у пореским поступцима покренутим после почетка примене ЗПППА, односно од 1.01.2003. године.

Чланом 5. ЗПППА прописано је да се пореска обавеза утврђује на основу прописа који су били на снази у време њеног настанка, осим ако је у складу са Уставом и законом за поједине одредбе предвиђено да имају повратно дејство. Према томе, ова одредба примењује се и на застарелост, што значи да би у погледу застарелости важиле одредбе о застарелости које су

биле на снази у време настанка пореске обавезе. Тако, у случају да су претходним законом били предвиђени краћи рокови застарелости од оних из новог закона (измена закона) – примениће се ти краћи рокови за које и странке и орган знају да теку. То је зато што тај краћи рок може да истекне пре ступања на снагу дужих рокова из новог закона (измена закона). Због тога нема могућности наставка тока новог (дужег) рока застарелости. У суштини, то би била ретроактивна примена новог закона (измена закона), што је Уставом забрањено, осим ако није изричито законом дозвољено. Ово представља случај који се тиче примене материјалних норми.

Дакле, приликом утврђивања да ли је нека пореска обавеза застарела, битно је познавати одредбе о застарелости које су биле на снази у време настанка пореске обавезе.

Радње у пореском поступку регулисане су прописима који су на снази у време када се предузимају. То важи и за институт прекида рока застарелости који је уведен изменом Закона из 2007. године, што значи да може да се прекине рок застарелости пореске обавезе која је настала пре измене Закона.

Одредбе о застарелости права на утврђивање и наплату мењале су се у разним периодима, тако да су о одредбама о застарелости које су важиле у периоду од 8. јула 2007. до 5. августа 2010. године, детаљнија објашњења дата у ПС 21 и 22/15 на 89. страни.

Одредбе које се односе на застарелост мењане су у различитим периодима, и то:

– од 1.01.2012. године одредбе о застарелости по ЗПППА не односе се на доприносе за обавезно социјално осигурање, што је значило да од 1.01.2012. године обавеза за уплату социјалних доприноса не застарева;

– од 30.06.2013. године брисана је претходно поменута одредба о застарелости, што је значило да се одредбе о застарелости односе на социјалне доприносе (по први пут и на доприносе за ПИО);

– од 1. јануара 2016. године примењује се измењена одредба члана 114е ЗПППА којим је поново

КЊИЖЕЊЕ РЕЗУЛТАТА ПОПИСА КОД ПРАВНИХ ЛИЦА И ПРЕДУЗЕТНИКА

Књижење резултата пописа, односно усклађивање књиговодственог са стварним стањем спроводи се након доношења одлуке о усвајању извештаја о извршеном попису, коју доноси орган управљања правног лица, односно предузетник.

Рачуноводству се доставља на књижење извештај о извршеном попису, заједно са пописним листама и одлукама надлежног органа правног лица, односно предузетника (елаборат о извршеном попису), сагласно са одредбама члана 14. став 3. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Резултати пописа књиже се на дан 31.12. године на коју се односи попис да би се књиговодствено стање свело на стварно стање утврђено пописом.

Резултати пописа књиже се почетком 2024. године, а на дан 31.12.2023. године.

Приликом књижења утврђених разлика по попису, односно приликом доношења одлуке треба имати у виду одредбе чл. 46 и 56. Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Као резултат пописа ређе се у пракси могу јавити вишкови и мањкови.

Вишкови се, по правилу, књиже у корист прихода, тј. рачуна 674 – Вишкови у финансијском рачуноводству, односно у корист рачуна 983 – Отпис, мањкови и вишкови залиха учинака, у погонском књиговодству.

Као резултат пописа чешће се утврђују мањкови. Мањкови могу настати као резултат природних и биолошких процеса (кало, сушење, ветрење, квар и др.), манипулације имовином (лом, растур и др.), или више силе (поплава, пожар, земљотрес). Мањкови могу настати као резултат непажње и немара одговорних или других запослених лица, али и због намерног предузимања неких активности од стране запослених или трећих лица (крађа, намерно оштећење и др.).

Начин књижења мањка зависи од разлога његовог настанка. Узроци настанка мањка утичу не само на начин књижења, већ и на обрачун одговарајућих пореза (ПДВ, порез на доходак, порез на добит, акциза).

Мањкови који се утврде пописом код нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме материјала, резервних делова, инвентара, ауто-гума и амбалаже, робе и остали мањкови књиже се на терет рачуна 574 – Мањкови, ако падају на терет правног лица, односно предузетника. За ПДВ на утврђене мањкове који се стављају на терет правног лица задужује се, такође, рачун 574. Ако се за утврђени мањак задужује одговорно лице, износ мањка са ПДВ књижи се на терет рачуна 221. Обрачунати ПДВ на мањак добара књижи се у корист рачуна 474 – Обавезе за ПДВ по основу сопствене потрошње по општој стопи, односно рачуна 475 – Обавезе за ПДВ по основу сопствене потрошње по посебној стопи. Мањак недовршене производње и готових производа књижи се у погонском књиговодству на рачуну 983 – Отписи, мањкови и вишкови залиха учинака уз истовремено књижење у финансијском књиговодству задужењем рачуна 574 у корист рачуна 630. Обрачунати ПДВ на мањак недовршене производње и готових производа који се ставља на терет правног лица, односно предузетника, књижи се на терет рачуна 574, а у корист рачуна 474 или 475.

Правна лица и предузетници који нису у систему ПДВ нису дужни да обрачунавају ПДВ на расход и мањак.

Правно лице које евиденцију о стању, набавци, трошењу и продаји материјала и робе води и на рачунима 910 и 933, мањак материјала и робе књижи задужењем рачуна 992 у корист рачуна 910 и 911 уз истовремено књижење у финансијском књиговодству задужењем рачуна 574 у корист рачуна 510. Ако се промет материјала и робе води у финансијском књиговодству, мањак материјала који пада на терет правног

МОГУЋИ НАЧИНИ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОСЛОВА

У овом чланку пишемо о могућим начинима на које од 2023. године правно лице, односно предузетник који књиге води по систему двојног књиговодства, може организовати обављање рачуноводствених послова, тј. устројити рачуноводствену функцију у складу са важећим Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 73/2019, 44/2021 – други закон).

Могућа су три начина организације рачуноводствених послова:

1. Да за вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја буде одговорно одређено физичко лице у радном односу или ван радног односа код послодавца;

2. Да се рачуноводствени послови повере правном лицу које није уписано у Регистар пружалаца рачуноводствених услуга, што је могуће само ако се ради о повезаном правном лицу;

3. Да се рачуноводствени послови повере правном лицу/предузетнику уписаном у Регистар пружалаца рачуноводствених услуга.

Сваки конкретан субјект има слободу да **самостално организује своје рачуноводствене послове избором једног од три могућа начина организације**. Банке, друштва за осигурање, даваоци финансијског лизинга и остала правна лица која спадају у финансијски сектор, немају могућност да се определе за начине 2) и 3), већ рачуноводствену функцију морају да организују искључиво на први начин.

Приликом достављања финансијских извештаја Агенцији за привредне регистре у ПИС АПР треба означити за коју од три наведене опције се определило конкретно правно лице, односно предузетник који књиге води по систему двојног књиговодства.

У захтеву за јавно објављивање финансијског извештаја, који се електронски попуњава у ПИС АПР, постоје три наведене опције и у оквиру оне која је изабрана уписују се подаци о лицу одговорном за во-

ђење пословних књига и састављање финансијских извештаја.

У случају да је рачуноводство организовано тако да је за ове послове **одговорно одређено физичко лице (запослено или незапослено код конкретног послодавца) или су поверени повезаном правном лицу, АПР не проверава да ли је пружалац рачуноводствене услуге уписан у Регистар пружалаца рачуноводствених услуга и да ли најмање једно лице поседује професионално звање** из области рачуноводства и ревизије издато од професионалне организације чланице Међународне федерације рачуновођа.

Ту проверу АПР спроводи само ако се извештајни субјект определио за начин организације под редним бројем 3) наведеног списка и ако правно лице/предузетник коме је поверено вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја није уписан у Регистар пружалаца рачуноводствених услуга, АПР неће објавити такав финансијски извештај, а обвезника достављања ће о томе обавестити електронским путем.

1. ШТА СЕ ПОДРАЗУМЕВА ПОД ВОЂЕЊЕМ ПОСЛОВНИХ КЊИГА И САСТАВЉАЊЕМ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА?

Под рачуноводственим пословима подразумевају се послови и активности у вези са:

– вођењем пословних књига по систему двојног књиговодства, и

– састављањем финансијских извештаја на прописаним обрасцима финансијских извештаја.

У питању су традиционални књиговодствени послови код којих одређено лице у складу са Законом о рачуноводству и одговарајућим Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру води **пословне књиге по систему двојног књиговодства**

ПОРЕСКИ И РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТРЕТМАН ПОКЛОН-ЧЕСТИТКИ (ЈЕДНОНАМЕНСКИХ И ВИШЕНАМЕНСКИХ ВРЕДНОСНИХ ВАУЧЕРА) ИЗ УГЛА КУПЦА ПОКЛОН-ЧЕСТИТКИ

У „Привредном саветнику“, бр. 15 и 16/23 писали смо о поклон-честиткама и ваучерима из угла оних који их издају и/или помоћу њих врше наплату за промет који обављају.

Пословни субјекти (обвезници ПДВ и они који нису у систему ПДВ) набављају (купују) поклон-честитке и поклон-ваучере као једнонаменске и/или вишенаменске вредносне ваучере од обвезника ПДВ који се баве малопродајом одређене робе (промет опорезив ПДВ) или пружањем услуга (такође промет опорезив ПДВ), а за потребе давања без накнаде оснивачима, запосленима, пословним партнерима, представницима пословних партнера и сл., приликом неког догађаја (јубилеја, Нове године, Божића и сл.).

У овом чланку писаћемо о томе како поступају са поклон-честиткама они који их набављају да би их искористили за плаћање, било да то чине самостално, било да их дају својим запосленима или пословним партнерима и другим лицима. Врста и токови документације који прате продају вредносних ваучера, обрачун ПДВ и књижења разликују се у зависности од тога да ли се ради о једнонаменским или вишенаменским вредносним ваучерима. У овом чланку нагласак ћемо ставити на поклањање вишенаменских ваучера пословним партнерима (репрезентација), с обзиром на то да је такво поступање уобичајено и најзаступљеније у пракси.

За онога ко набавља поклон-честитке битно је да зна да ли се ради о једнонаменским или вишенаменским вредносним ваучерима из угла прописа о ПДВ. Када се набављају поклон-честитке које су једнонаменски вредносни ваучери, треба имати у виду то да испоручилац за њих издаје фискални рачун или електронску фактуру и да обрачунава одговарајући ПДВ том приликом (по стопи од 10% или 20%). Када се издају вишенаменски вредносни ваучери, фискални рачуни се не издају, а обавеза издавања електронске фактуре

(у наставку: ЕФ) постоји само у случају када се врши пренос вишенаменског вредносног ваучера уз накнаду субјекту јавног сектора.

Једнонаменски вредносни ваучери

Ако се набавка (куповина) једнонаменских вредносних ваучера врши у малопродајном објекту, продавац, обвезник ПДВ, издаје фискални рачун „Промет – Продаја“ пословном субјекту (купцу), а ако се врши ван малопродајног објекта, издаје се ЕФ (субјекту приватног сектора, субјекту јавног сектора и добровољном кориснику СЕФ) или рачун из члана 42. став 1. Закона о ПДВ (ако пословни субјект није корисник СЕФ).

Када се набављају поклон-честитке као једнонаменски вредносни ваучери помоћу којих могу да се набаве **добра** чија је тржишна вредност мања од 2.000 динара, без ПДВ, пословни субјект има право на претходни ПДВ приликом њихове набавке, јер се ради о поклонима мање вредности у смислу члана 6. став 1. тачка 4) Закона о ПДВ (ако се дају пословним партнерима, потенцијалним пословним партнерима, представницима пословних партнера и сл.). То значи да ако се једнонаменски вредносни ваучер може заменити за добра чији се промет опорезује по општој стопи од 20%, обвезник ПДВ који их набавља има право на претходни ПДВ ако је номинална вредност ваучера 2.399,99 динара, односно 2.199,99 динара ако се једнонаменски вредносни ваучер може заменити за добра чији се промет опорезује по стопи од 10%.

Уколико ово давање пословним партнерима, односно представницима пословних партнера испуњава услов да се сматра поклоном мање вредности (појединачна тржишна вредност мања је од 2.000 динара, без ПДВ), онда се тај пренос ваучера не сматра прометом ни из угла прописа о ПДВ (члан 6. став 1. тачка 4) Закона о ПДВ), ни из угла прописа о фискализацији, па нема обавезе издавања фискалног рачуна, нити било

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПОРЕЗОМ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА И ДОПРИНОСИМА ЗА ОБАВЕЗНО СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

1. Плаћање чланарина за запослене који су чланови професионалних удружења – зарада запослених или само трошак послодавца

Питање:

Да ли се плаћање чланарине инжењерској комори за запослене инжењере од стране послодавца (архитектонске, инжењерске фирме) сматра само пословним расходом фирме или постоји обавеза да се плате порез и доприноси на зараду? Исто питање је и за плаћање чланарине у име физичког лица запосленог код привредног друштва које се бави књиговодственим услугама.

Одговор:

Основни критеријум који треба да се примени приликом пружања одговора на претходно постављено питање је критеријум постојања условљености обављања делатности послодавца са запошљавањем лица која морају да буду чланови одређеног удружења како би послодавац могао да обавља своју делатност.

Према томе, ако је прописима који регулишу рад послодавца предвиђено да је за обављање његове делатности неопходно запошљавање лица одређене струке која морају да имају лиценцу условљену плаћањем чланарине одређеном удружењу, у том случају плаћање чланарине из средстава послодавца за те запослене не представља зараду, већ само трошак пословања послодавца у складу са општим правилима из Закона о порезу на добит правних лица.

Са друге стране, уколико је реч о плаћању чланарине удружењу, у којем чланство није законом прописани услов за обављање конкретне делатности, такво плаћање запосленом од стране послодавца подлеже обавези плаћања пореза и доприноса на зараде према општим правилима.

2. Ангажовање члана привредног друштва као прокуристе – пореске обавезе и пријава у бази ЦРОСО

Питање:

Актуелни законски заступник и члан друштва који ради по уговору о раду треба да буде ангажован као прокуриста након добијања решења о остваривању права на старосну пензију. Који су могући облици ангажовања таквог лица и које се пореске пријаве подносе?

Одговор:

Према одредби члана 35. став 1. Закона о привредним друштвима, прокура је пословно пуномоћје којим друштво овлашћује једно или више физичких лица (у даљем тексту: прокуриста) да у његово име и за његов рачун закључују правне послове и предузимају друге правне радње.

Прокура се региструје у АПР, у складу са Законом о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре.

Имајући у виду то да конкретно лице које ће бити прокуриста има статус члана привредног друштва – уколико по остваривању права на пензију буде ангажовано као прокуриста ван радног односа, ово лице пријављује се у бази ЦРОСО под шифром 206 – оснивач, односно члан привредног друштва који у њему ради, у складу са Уредбом о садржини, обрасцу и начину подношења јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање, јединственим методолошким принципима и јединственом кодексу шифара за унос података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања.

Према одредби члана 6. став 1. тачка 15) Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање,

ПОЛОЖАЈ ДОО – АД СА ЈЕДНИМ ВЛАСНИКОМ И КАО ЈЕДИНИМ ИЛИ ВЕЋИНСКИМ ВЛАСНИКОМ КОНТРОЛИСАНИХ ДРУШТАВА

Као што је познато, у нашем привредном систему постоји знатан број привредних друштава било, д.о.о., било а.д., која имају само једног власника, односно која у исто време имају своја једночлана друштва. Закон о привредним друштвима (у даљем тексту: ЗОПД или само Закон), непосредно или посредно садржи одређена правила о овим друштвима, а посебно регулише основна питања управљања једночланим друштвима, односно њиховим једночланим зависним, тј. контролисаним друштвима. Положај и управљање једночланим друштвима биће нарочито актуелан при успостављању јавних и других предузећа у власништву Републике Србије као привредних друштава према новом Закону о управљању привредним друштвима у власништву Републике Србије, јер ће се, поред тог закона, на ова друштва истовремено примењивати и ЗОПД и Закон о јавним предузећима. Једночлана друштва имају исти правни положај, тј. правну и пословну способност као свако друштво са два или више власника, тј. чланова, с тим да за њих важе и посебна законска решења, управо због тога што имају једног власника, било да је власник правно лице, тј. друштво, било да је једини власник физичко лице. У погледу управљања овим друштвима посебно се истичу питања управљања једночланим зависним друштвима, тј. контролисаним друштвима, поводом чега има и неразумевања и различитих мишљења по овом питању.

У даљем тексту обрађују се актуелна питања примене одредаба ЗОПД које се односе на положај и управљање једночланим друштвима, а реч је о примени више од 20 одредаба које непосредно или посредно уређују питања положаја и управљања једночланим друштвима, било да је реч о самосталним било о повезаним, тј. контролним и контролисаним друштвима.

Примена основних одредаба ЗОПД о једночланим друштвима

Поједине одредбе ЗОПД нису непосредно упућене ка једночланим друштвима, али имају значај за положај и управљање тим друштвима. Тако, према члану 4. став 1. Закона свако друштво, па и једночлано, има само једну претежну делатност, поред које може да обавља и друге делатности и без уписа у Регистар код АПР. С тим у вези, истичемо да поједина, нарочито већа једночлана друштва, обављају и холдинг послове (оснивање других друштава, стицање удела – акција и др.) поред којих обављају и друге делатности, иако је у члану 552. Закона изричито прописано да холдинг друштво за искључиву делатност има само холдинг делатност, тј. може да буде само холдинг у чистом облику, а не и мешовити холдинг, како је то било могуће према ранијим решењима ЗОПД. Овакво законско решење, поред осталог, значи да једночлано холдинг друштво има специјалну правну способност и да зато може да закључује само правне послове у вези са холдинг пословањем. Сагласно са оваквим законским решењем, власници једночланих друштава која обављају и холдинг послове треба да одлуче да ли ће остати у положају холдинг друштва, тј. да обављају само холдинг послове, а да остале делатности пренесу на своја зависна друштва или ће неком од зависних друштава пренети своје холдинг делатности.

Сувишно је истицати да само д.о.о. и а.д. могу бити једночлана друштва, а да тај положај не могу имати ортакчо и командитно друштво. Међутим, ако из ортакчког друштва са, нпр., два ортака, један иступи из друштва или ако неки чланови откажу ортаклук, тако да остане само један ортак, у том случају преостали ортак је дужан да донесе одлуку да се друштво организује као једночлано д.о.о. или а.д. (члан 119, 122.). Из сличних разлога командитно друштво треба да про-

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ЗАКОНА О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И ЗАКОНА О ЦЕНТРАЛНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ СТВАРНИХ ВЛАСНИКА

1. Сопствене акције стечене у складу са чланом 282. став 3. тачка 4) и став 4. тачка 2) Закона о привредним друштвима, друштво је обавезно да расподели лицима утврђеним у одлуци о стицању у року од годину дана од дана стицања

Питање:

Да ли у складу са чл. 282. и 287. Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21) акционарско друштво може да расподелити сопствене акције (које представљају 5,3378% основног капитала) запосленима, на основу одлуке надзорног одбора која је донета на основу одлуке скупштине Друштва о стицању сопствених акција од 27. децембра 2014. године, а у којој није наведен начин располагања, односно да се сопствене акције стичу ради расподеле запосленим?

Одговор:

Чланом 282. Закона о привредним друштвима прописано је да:

„Сопствене акције су у смислу овог закона акције које је друштво стекло од својих акционара.

Друштво може стицати сопствене акције непосредно или преко трећег лица које акције стиче у своје име а за рачун друштва под следећим условима:

1) да је скупштина донела одлуку којом је дала одобрење за стицање сопствених акција;

2) да као резултат стицања сопствених акција нето имовина друштва неће бити мања од уплаћеног основног капитала увећаног за резерве које друштво има обавезу да одржава у складу са законом или статутом, ако такве резерве постоје, осим резерви које су статутом предвиђене за стицање сопствених акција;

3) да су акције које друштво стиче у целини уплаћене;

4) у случају јавног акционарског друштва, да укупна номинална вредност, односно рачуноводствена вредност код акција без номиналне вредности тако стечених акција, укључујући и раније стечене сопствене акције, не прелази 10% основног капитала друштва.

Одлука из става 2. тачка 1) овог члана садржи услове стицања и располагања овим акцијама, а нарочито:

1) максималан број сопствених акција које се стичу;

2) рок у којем друштво може стећи сопствене акције, који не може бити дужи од две године;

3) минималну и максималну цену за стицање сопствених акција, ако се сопствене акције стичу уз накнаду;

4) списак лица, ако се сопствене акције стичу ради расподеле запосленима у друштву или повезаном друштву или за награђивање чланова одбора директора, односно извршног и надзорног одбора, ако је управљање друштвом дводомно, али највише до 5% било које класе акција у току пословне године, као и ако су издвојене резерве за ове намене.

Изузетно, друштво може стицати сопствене акције и без одлуке из става 2. тачка 1) овог члана, а на основу одлуке одбора директора, односно надзорног одбора, ако је управљање друштвом дводомно:

1) у случају јавног акционарског друштва, ако је то неопходно да би се спречила већа и непосредна штета по друштво, у којем случају је одбор директора, односно надзорни одбор ако је управљање друштвом дводомно, обавезан да на првој следећој седници скупштине акционаре обавести о разлозима и начину стицања сопствених акција, њиховом броју и укупној номиналној вредности, односно укупној рачуноводственој вредности код акција без номиналне вредности, њиховом учешћу у основном капиталу друштва као и укупном износу који је друштво за њих платило;

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА О ПДВ

1. Префактурисање трошкова подношења тужбе

Питање:

Да ли наша фирма (обвезник ПДВ), бившем закупцу треба да префактурише трошкове који су настали поводом подношења тужбе према њему (а ради наплате спорних потраживања) или је довољно да му доставимо спецификацију на основу које би нам он уплатио трошкове? Ако треба да префактуришемо те трошкове, да ли на таксе, накнаде адвоката треба да обрачунамо ПДВ?

Одговор:

У случају када се ради о трошковима који су настали у вези са претходно извршеним прометом добара и услуга, префактурисање се врши као корекција основице по том промету, што значи да се у погледу обрачуна ПДВ примењују ПДВ правила која су важила приликом фактурисања промета добара и услуга. У случају када главни промет добара и услуга не подлеже обавези плаћања ПДВ у складу са Законом о ПДВ (било да се ради о промету који није предмет ПДВ, било о промету који је ослобођен ПДВ, о промету који се изузима од обавезе плаћања ПДВ и др.), тада се ни за префактурисане накнадне, споредне трошкове не обрачунава ПДВ.

Тако, у наведеном случају префактурисања трошкова подношења тужбе бившем закупцу (а у вези са трошковима који су везани за закуп, односно наплату потраживања за закуп), с обзиром на то да су ти трошкови споредни, тј. везани за опорезиви промет који је извршен закупцу (закуп објекта уз обавезу обрачуна ПДВ по стопи од 20%), префактурисање наведених трошкова (судских такси и накнада адвоката) вршите са ПДВ по стопи од 20%, као корекцију основице по том промету (део трошкова који ви потражујете од закупца представља измену основице за извршени

промет услуге закупа за који издајете документ о повећању основице, тј. књижно задужење).

2. Промет реконструисаног стамбеног објекта

Питање:

Привредно друштво (у систему ПДВ), од физичког лица набавља грађевинско земљиште и породични стамбени објекат од 100m² (легализован) и од 500m² (који је накнадно дограђен и није легализован). Привредно друштво (решењем о легализацији), породични објекат претвара у већи стамбени објекат од 10 станова, реконструише објекат, али не повећава габарите истог.

Да ли привредно друштво, приликом продаје тих станова, има обавезу обрачуна ПДВ по стопи од 10%?

Одговор:

У наведеном случају, када је вршена реконструкција постојећег објекта, при чему је на улазне рачуне коришћен претходни порез, основицу за ПДВ треба утврдити на продајну вредност дела објекта која је настала улагањем у његову реконструкцију, а на део продајне вредности која се односи на ранију вредност без новог улагања, треба поднети пореску пријаву за порез на пренос апсолутних права. Процент за поделу основице може се извршити стављањем у однос књиговодствене вредности објекта пре почетка новог улагања у реконструкцију са укупном вредношћу објекта после улагања и тим коефицијентом помножити продајну вредност. Добијена вредност представља учешће старе вредности објекта у продајној цени која подлеже порезу на пренос апсолутних права, а разлика представља основицу за обрачун ПДВ (по стопи од 10%). У вези са овим питањем, Министарство финансија РС дало је мишљење бр. 413-00-136/2008-04 од 7.03.2008. године, које је и сада актуелно а које је објављено у ПС 8/07.

ГОДИШЊИ ПОПИС ИМОВИНЕ И ОБАВЕЗА КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА

1. Прописи који уређују вршење пописа имовине и обавеза

Корисници буџетских средстава и организације обавезног социјалног осигурања, као и корисници Републичког фонда за здравствено осигурање (у даљем тексту: корисници јавних средстава), приликом вршења годишњег пописа имовине и обавеза примењују следеће прописе:

– према одредбама члана 18. Уредбе о буџетском рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 125/03, 12/16 и 27/20 – у даљем тексту: Уредба), дужни су да на крају буџетске 2023. године изврше попис имовине и обавеза, усаглашавање потраживања и обавеза и усклађивање књиговодственог са стварним стањем на дан 31.12.2023. године;

– Уредбу о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа Порез на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 124/04). Чланом 3. Уредбе прописано је да обвезник ПДВ утврђује расход непосредно пошто је настао, или редовним или ванредним пописом робе у складишту, магацину или другом сличном објекту;

– Уредбу о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа акциза („Службени гласник РС“, бр. 137/04, . . . и 119/17);

– Уредбу о евиденцији непокретности у јавној својини („Службени гласник РС“, бр. 20/14, . . . и 13/17);

– Правилник о начину и роковима вршења пописа имовине и обавеза корисника буџетских средстава Републике Србије и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Службени гласник РС“, бр. 33/15 и 101/18 – у даљем тексту Правилник о попису);

– Правилник о номенклатури нематеријалних и основних средстава са стопама амортизације („Службени лист СРЈ“, бр. 17/97 и 24/00);

– Правилник о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Службени гласник РС“, бр. 16/16, . . . и 26/23);

– Закон о акцизама („Службени гласник РС“, бр. 22/01, . . . и 138/22);

– Закон о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 8/20, 153/20);

– Закон о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, . . . и „Службени лист СЦГ“, бр. 1/03 и „Службени гласник РС“, бр. 18/20).

Правилник о попису, који је министар финансија донео у априлу 2015. године, односи се само на кориснике буџетских средстава Републике Србије, односно није обухватио и кориснике буџетских средстава локалне власти и организације за обавезно социјално осигурање, као и на кориснике Републичког фонда за здравствено осигурање, као што је чланом 18. Уредбе уређено. Сматрамо да би ову неусаглашеност Правилника о попису у погледу обухватности субјеката, требало усагласити са чланом 18. Уредбе, како би се Правилник о попису примењивао јединствено за све субјекте на које се примењују одредбе Уредбе.

Такође, сматрамо док се наведена неусаглашеност Правилника о попису са чланом 18. Уредбе не отклони, субјекти на које се Правилник не односи (корисници буџетских средстава локалне самоуправе, организације за обавезно социјално осигурање, корисници средстава Републичког фонда за здравствено осигурање и др.), треба да својим интерним општим актом о рачуноводству регулишу питање пописа имовине и обавеза на начин уређен Правилником о попису.

Када су у питању корисници јавних средстава, односно директни и индиректни корисници буџета Аутономне покрајине Војводине, они ће попис имовине и обавеза вршити у складу са Упутством о организацији и рачуноводственом обухватању пописа имовине и обавеза буџетских корисника укључених

ПОВРАЋАЈ НЕУТРОШЕНИХ БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У 2023. ГОДИНИ

У складу са Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС“, бр. 138/22 и 75/22) и Правилником о начину и поступку преноса неутрошених буџетских средстава Републике Србије на рачун извршења буџета Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 120/12), директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије дужни су да изврше повраћај неутрошених средстава за финансирање расхода и издатака у 2023. години.

Рок за повраћај средстава је 29. децембар 2023. године (петак), као последњи радни дан у текућој фискалној години.

У вези са повраћајем средстава Министарство финансија – Управа за трезор сачинила је упутство, које објављујемо у наставку. С обзиром на то да се, према наведеним прописима, повраћај врши на начин као претходне и ранијих година, у Упутству су дата објашњења као за претходне године.

УПУТСТВО ЗА ПОВРАЋАЈ НЕУТРОШЕНИХ БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У 2023. ГОДИНИ НА РАЧУН ИЗВРШЕЊА БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ¹

У складу са Правилником о начину и поступку преноса неутрошених буџетских средстава Републике Србије на рачун извршења буџета Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 120/12 – у даљем тексту: Правилник), директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије дужни су да средства која су им у складу са законом којим се уређује буџет Републике Србије пренета, а нису утрошена за финансирање расхода и издатака у 2023. години, уплате на рачун – **Извршење буџета Републике Србије, број 840-1620-21.**

Предмет враћања су средства на рачуну редовног пословања индиректних корисника буџетских средстава

Републике Србије, која су тим корисницима пренета административним трансфером од стране директних корисника буџетских средстава Републике Србије у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину („Службени гласник РС“, бр. 138/22 и 75/22) закључно са 29. децембром 2023. године, као последњим радним даном у текућој фискалној години.

У износ неутрошених средстава за повраћај не спадају средства на рачуну редовног пословања индиректних корисника буџетских средстава Републике Србије са стањем на дан 29. децембра, која су пренета тим корисницима од другог нивоа власти, као и уплате које нису пренете административним трансфером.

Рок за повраћај средстава је 29. децембар 2023. године.

Износ неутрошених средстава исказује се на Обрасцу СВС – Спецификација враћених буџетских средстава, који је прописан Правилником и који чини његов саставни део. Корисници буџетских средстава Републике Србије одговорни су за утврђивање износа неутрошених средстава за повраћај, као и за истинитост и тачност података исказаних у Обрасцу СВС.

Повраћај неутрошених средстава врши се директном кориснику буџетских средстава који је административним трансфером пренео средства.

Обавеза индиректног корисника буџетских средстава је да састави образац СВС, припреми и реализује налоге за пренос средстава на рачун – Извршење буџета Републике Србије, број 840-1620-21, са правилним уношењем структуре елемента „позив на број одобрења“ по моделу 97.

У позиву на број одобрења по моделу 97 потребно је уписати јединствени број директног буџетског корисника Републике Србије који је индиректном кориснику, у складу са Законом, административним трансфером пренео средства.

Структура елемента „позив на број одобрења“ по моделу 97 за извор 01, попуњава се на следећи начин:

97 КК XXXXX0100СССXXXXXX,

¹ Упутство је објављено на сајту Министарства финансија – Управе за трезор, 21.11.2023. године.

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ ИЗ ОБЛАСТИ БУЏЕТСКОГ РАЧУНОВОДСТВА

1. Књижење лиценци за коришћење антивирусног програма код буџетског корисника

Питање:

Буџетски корисник обновио је коришћење лиценци за антивирусни програм Касперски за 16 корисника у вредности од 310.000 динара. Овај трошак је по годишњем плану о извршењу буџета стављен на конто 423212 – Услуге одржавања софтвера и не можемо га сада мењати али бисмо волели да исправно позиционирамо ову врсту трошка за следећу годину јер мислимо да је нисмо добро одредили.

Сматрамо да је у питању лиценца коју треба књижити као нематеријално улагање. Молимо вас за стручно мишљење и предложите нам конто на који ћемо будуће вршити књижење.

Одговор:

По нашем мишљењу, плаћене годишње лиценце за коришћење антивирусног програма за 16 корисника у вредности од 310.000 динара треба књижити на конту 423212 – Услуге за одржавање софтвера, јер је реч о трошковима који се односе на краткорочно право коришћења софтвера за период од 12 месеци. Сам назив „лиценца“ у овом случају нема значаја за промену начина евидентирања ових трошкова, који треба да се искажу у оквиру рачуна класе 400000 – Текући расходи.

Напомињемо да се на конту 515192 – Лиценце, исказују издаци који се односе на стицање лиценци које представљају нематеријалну имовину. Нематеријалну имовину представљају лиценце које се односе на дугорочно коришћење права за обављање одређених делатности, коришћење интелектуалне својине, софтвера, патената, заштитних знакова, технологија, филмова, франшиза, ауторских и др. права. Књижење лиценци врши се задужењем конта 515192 у корист

конта обавеза према добављачима (конто 252111) или у корист текућег рачуна (конто 121112). Затим се за извршено улагање у лиценцу задужује одговарајући конто конкретне нематеријалне имовине, нпр. 016111 – Компјутерски софтвер, 016131 – Патенти, 016171 – Остала нематеријална имовина и сл., а одобрава се одговарајући конто 311161 – Нематеријална имовина у оквиру капитала.

2. Књижење ситног инвентара који се отписује 100% када се стави у употребу

Питање:

Молимо вас да нам објасните на којем конту буџетски корисник треба да књижи ситан инвентар који се отписује 100% када се стави у употребу?

Одговор:

Чланом 10. Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем, прописано је да синтетички конто 022100 – Залихе ситног инвентара садржи аналитичка конта на којима се књиже залихе ситног инвентара и ситан инвентар у употреби, који се у целини отписује у моменту давања на коришћење, а што се књижи задужењем субаналитичког конта 311271 – Залихе ситног инвентара, а одобрењем одговарајућег субаналитичког конта у оквиру синтетичког конта 022100 – Залихе ситног инвентара.

За набавке ситног инвентара примењују се иста правила књижења као код остале имовине у залихама, са том разликом што се износ набавке књижи као расход, задужењем одговарајућих субаналитичких конта у оквиру класе 400000 – Текући расходи у корист одговарајућих рачуна обавеза према добављачима (а не као издатак у оквиру класе 500000 – Издаци за нефинансијску имовину).

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. ОБЈАВЉЕН ЈЕ ПОДАТАК ЗА УТВРЂИВАЊЕ НАЈНИЖЕ И НАЈВИШЕ ОСНОВИЦЕ ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА У 2024. ГОДИНИ

У „Службеном гласнику РС“, бр. 104/23 објављен је податак о просечној заради у Републици Србији за период од **октобра 2022. до септембра 2023. године**.

Просечна зарада у Републици Србији за **период октобар 2022. године – септембар 2023. године износи 114.694,00 динара**. Овај податак служи за утврђивање највише и најниже месечне основице за обрачун и плаћање доприноса за обавезно социјално осигурање у **2024. години**.

Према одредбама члана 37. ЗДОСО, **најнижу месечну основицу** за обрачун доприноса чини износ од 35% просечне месечне зараде у Републици Србији исплаћене, односно остварене у периоду претходних 12 месеци, почев од месеца септембра у текућој години, за период за који су објављени подаци надлежног органа за послове статистике.

На исти начин утврђује се и најнижа месечна основица за осигуранике из чл. 25, 26. и 27. ЗДОСО (самостални уметници, свештеници и верски службеници и пољопривредници). За ова лица просечна месечна зарада утврђује се за период октобар 2022. године – септембар 2023. године, а служи за обрачун и плаћање доприноса почев од првог јануара године за коју се доприноси утврђују и плаћају.

Према одредбама члана 42. ЗДОСО, **највишу месечну основицу** чини петоструки износ просечне месечне зараде у Републици Србији исплаћене, односно остварене у претходних 12 месеци, почев од месеца септембра у текућој години, за коју су објављени подаци надлежног органа за послове статистике.

Најнижу и највишу основицу за обрачун социјалних доприноса објављује министар надлежан за послове финансија, а примењују се од првог дана наредног

месеца по објављивању. Према наведеном, уколико ове основице буду објављене до краја децембра 2023. године, примењиваће се од **1. јануара 2024. године**.

На основу објављеног податка о просечној заради за период **октобар 2022. године – септембар 2023. године**, могу се рачунски утврдити основице за обрачун доприноса **почев од 1. јануара 2024. године**, и то:

1) најнижа, која би износила – **40.143 динара** (114.694 x 35%), и

2) највиша, која би износила – **573.470 динара** (114.694 x 5).

При исплати зарада, нова најнижа и највиша месечна основица за обрачун социјалних доприноса примењују се **за све исплате почев од 1. јануара 2024. године, независно од тога за који месец се исплаћује зарада**.

Са друге стране, када доприносе са социјално осигурање за оснивача, односно члана привредног друштва обрачунава и плаћа привредно друштво, подношењем пореске пријаве на Обрасцу ПП-ОД-О, примењује се најнижа основица која се односи на месец за који се плаћају доприноси. Тако ће се на исплату доприноса за децембар 2023. године у јануару 2024. године примењивати најнижа основица од 35.025 динара, док ће се на доприносе за јануар 2024. године примењивати новоутврђена најнижа основица. Исто важи и за плаћање аконтација доприноса за предузетника који се није определио за исплату личне зараде.

Износи најниже и највише основице за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање примењиваће се **до краја 2024. године**.

2. ДРЖАВНИ И ВЕРСКИ ПРАЗНИЦИ У ЈАНУАРУ И ФЕБРУАРУ 2024. ГОДИНЕ

Законом о државним и другим празницима у Републици Србији („Службени гласник РС“, бр. 43/01, . . . и 92/11 – у даљем тексту: Закон) прописано је да

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПДВ

1. ПДВ се обрачунава и плаћа на промет горива намењеног потребама бродова који служе за даљи транспорт добара на приспелим теретним баржама и који не напуштају подручје Републике Србије

У складу са чланом 24. став 1. тач. 13) и 14) Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 138/22 – у даљем тексту: Закон), ПДВ се не плаћа на испоруке бродова, сервисирање, поправке, одржавање и изнајмљивање бродова, који се претежно користе уз накнаду у међународном речном саобраћају, испоруке, изнајмљивање, поправке и одржавање добара намењених опремању тих бродова, као и на промет добара и услуга намењених непосредним потребама тих бродова. Правилником о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, . . . и 96/23 – у даљем тексту: Правилник) ближе је уређено наведено пореско ослобођење. Наиме, пореско ослобођење из члана 24. став 1. тач. 13) и 14) Закона, уз испуњење прописаних услова, може да оствари обвезник ПДВ, односно други порески дужник у складу са Законом за испоруке бродова, сервисирање, поправке, одржавање и изнајмљивање бродова, за испоруке, изнајмљивање, поправке и одржавање добара намењених опремању тих бродова и за промет добара и услуга за потребе домаћих бродова који се претежно користе уз накнаду у међународном речном саобраћају, као и за потребе страних бродова које користе нерезидентна предузећа. Домаћи бродови користе се претежно у међународном речном саобраћају ако, у шест месеци који претходе пореском периоду, односно у шест месеци након пореског периода, за који се подноси пореска пријава, од укупног броја пловидби у том периоду остваре или ће остварити више од 80% пловидби у међународном речном саобраћају. Прометом добара намењених непо-

средним потребама домаћих бродова који се користе претежно у међународном речном саобраћају сматра се испорука горива и мазива, хране, пића и др.

Према томе, на промет горива намењеног непосредним потребама домаћих бродова који се користе претежно у међународном речном саобраћају у складу са Законом и Правилником, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши предметни промет има право на одбитак претходног пореза по том основу.

Међутим, када је реч о промету горива намењеног потребама бродова који служе за даљи транспорт добара на приспелим теретним баржама, на релацији ушће Саве – Обреновац, а који не напуштају подручје Републике Србије, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом, с обзиром на то да, према нашем мишљењу, није реч о промету горива на који се може применити пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 14) Закона. (МФИН, 011-00-00028/2023-04 од 20.11.2023. године)

2. Обвезник ПДВ – извођач, у вредност грађевинских радова које врши наручиоцу – обвезнику ПДВ, у накнаду за изведене радове укључује и све споредне трошкове који се односе на смештај, дневнице и превоз лица ангажованих за потребе промета из области грађевинарства

У складу са Законом о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, . . . и 72/19 – у даљем тексту: Закон), за промет добара и услуга из области грађевинарства који обвезник ПДВ врши другом обвезнику ПДВ, односно лицу из члана 9. став 1. Закона, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ има прималац добара и услуга као порески дужник из члана 10. став 2. тачка 3) Закона. Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Службени гласник РС“, број 86/15 – у даљем тексту:

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2023. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	23/23	114.228,00	99,1	82.769,00	98,3
Фебруар (Укупно)	33/23	112.212,00	98,2	81.359,00	98,3
Март (Укупно)	43/23	117.669,00	104,9	85.485,00	105,1
Април (Укупно)	53/23	115.631,00	98,3	83.812,00	98,0
Мај (Укупно)	61/23	118.992,00	102,9	86.220,00	102,9
Јун (Укупно)	71/23	118.025,00	99,2	85.539,00	99,2
Јул (Укупно)	82/23	115.664,00	98,0	83.781,00	97,9
Август (Укупно)	93/23	118.918,00	102,8	86.112,00	102,8
Септембар (Укупно)	104/23	117.472,00	98,8	85.066,00	98,8

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2023. године („Службени гласник РС“, бр. 105/22) утврђена је у нето износу од 230 динара по радном часу и примењује се од 1.01.2023. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2023. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2023.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Фебруар и Април	160	36.800	49.399,14
2	Јул, Септембар и Децембар	168	38.640	52.023,97
3	Јануар, Јун, Октобар и Новембар	176	40.480	54.648,79
4	Март, Мај и Август	184	42.320	57.273,61

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог оброка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прекоремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **35.025** динара (100.072 x 35%), а примењује се од 1. јануара 2023. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2023. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 143/22.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **500.360** динара (100.072 x 5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2023. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 143/22.

ИЗАШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ НОВА КЊИГА ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

ПРИРУЧНИК ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ, ЕЛЕКТРОНСКО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОБРАЧУНА ПДВ И ФИСКАЛИЗАЦИЈУ

У складу са Законом о електронском фактурисању, Законом о ПДВ и Законом о фискализацији

Привредни саветник је одлучио да сва своја досадашња знања и искуства о примени Закона о електронском фактурисању, Закона о фискализацији и њихово уклапање у правила о ПДВ, стечена кроз писање стручних текстова у часопису, пружање свакодневних консултантских услуга претплатницима, као и кроз већи број одржаних семинара, обједини и изда ново издање у форми приручника који на једном месту садржи сва заокружена објашњења из наведених прописа.

Приручник садржи детаљна, свеобухватна и на великом броју реалних примера из праксе приказана објашњења у вези са применом прописа о електронском фактурисању и фискализацији, као и њиховим ПДВ аспектима.

Приручник је усаглашен са свим важећим прописима из области електронског фактурисања, фискализације и ПДВ, укључујући и **нови Правилник о електронском фактурисању који се примењује од 1. јула 2023. године.**

Нови Правилник о електронском фактурисању („Службени гласник РС“, бр. 47/2023 од 8. јуна 2023. године) замењује три ранија Правилника и доноси значајан број новина и измена у област електронског фактурисања и електронског евидентирања ПДВ преко система електронских фактура.

У првом делу књиге обрађена је практична примена Закона о електронском фактурисању, тј. материја издавања, пријема, процесуирања, сторнирања, чувања и архивирања електронских фактура и електронског евидентирања (појединачног и збирног) обрачуна ПДВ преко СЕФ, а у другом издавању фискалних рачуна и уопште примена Закона о фискализацији.

Руководећи се, пре свега, реалним потребама субјеката приватног и јавног сектора, а на основу свакодневних контаката са корисницима система електронских фактура и решавања њихових оперативних проблема у примени наведених закона, у Приручнику смо велику пажњу посветили обради релевантних повезаних ПДВ аспеката електронских фактура и фискалних рачуна као што су: начин исказивања података из електронских фактура у Обрасцу ПОПДВ и пореској пријави, питања настанка пореске обавезе и права на одбитак претходног пореза, корекцијама обрачунатог и претходног пореза по основу измене уговорене накнаде и сторнирања рачуна, валидношћу фискалног рачуна као ПДВ документа и рачуноводствене исправе и сл. Приручник садржи одговоре на најчешћа питања која смо добили од наших корисника у нашој досадашњој саветодавној подршци корисницима система електронских фактура.

Цена Приручника износи **10.000 динара, без ПДВ** (тј. 11.000 динара са ПДВ).

БЕСПЛАТНИ ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР –
У ПРОСТОРИЈАМА ОБРАЗОВНОГ ЦЕНТРА
И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

**ПРИПРЕМЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ ГОДИШЊЕГ
ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАЈА И ОБРАЧУН ПОРЕЗА
НА ДОБИТ ЗА 2023. ГОДИНУ**

- Годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године
- Укалкулисавање расхода и прихода на крају 2023. године
- Предзакључна књижења и обрачуни који се раде на крају обрачунског периода
- Преиспитивање корисног века трајања, промене рачуноводствених политика и процена, исправка грешака из претходног периода, процена по фер вредности
- Актуелности у вези са обрачуном пореза на добит за 2023. године
- Најзначајнија нова мишљења Министарства финансија у вези са порезом на добит
- Подсетник у вези са најчешћим дилемама из праксе око усклађивања расхода и прихода у пореском билансу, обрачуном пореске амортизације, капиталним добицима/губицима и пореским олакшицама
- Одговори на питања

Предавачи: Горан Лазовић и Душан Поповић

У просторијама Привредног саветника
и преко интернет платформе Zoom

26. децембар 2023. године

Почетак у 9,00 часова

За све активне претплатнике Привредног саветника учешће на семинару је бесплатно.

Лица која нису претплатници плаћају накнаду у износу од 15.000 динара са укљученим ПДВ. За ова лица у накнаду су укључене и презентације предавача у ПДФ формату.

Приликом пријављивања полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Београду у улици Булевар краља Александра бр. 86 на V спрату и може да прими до 70 полазника. Након попуне капацитета у сали сви касније пријављени полазници моћи ће семинару да присуствују преко платформе Zoom.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **eПродавница – Семинари**.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs